

EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA I ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII W PROJEKCIE RPO WK-P 2014-2020

Jarosław Korpala, specjalista ds. pozyskiwania funduszy europejskich

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU
WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

BUDŻET NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA

- Wsparcie z EFRR w ramach RPO WK-P w latach 2007-2013 wynosiło blisko miliard euro
- Na tematykę związaną z ochroną środowiska z EFRR przeznaczonych było ok. 130 mln euro, w tym na OZE ok. 30 mln euro, co stanowiło ok. 13% wszystkich środków (OZE – 3%)
- Wsparcie z EFRR w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020 wynosi blisko 1,4 miliarda euro
- Na tematykę związaną z ochroną środowiska z EFRR ma być przeznaczone ponad 380 mln euro, w tym na efektywność energetyczną i gospodarkę niskoemisyjną 270 mln euro, co stanowi blisko 30% wszystkich środków (efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna – 20%)

WYZWANIA I POTRZEBY

Głównymi zidentyfikowanymi wyzwaniami i potrzebami w zakresie ochrony środowiska i efektywności energetycznej są m.in.:

- wykorzystanie potencjału regionu do produkcji OZE
- zmniejszenie poziomu emisyjności i energochłonności gospodarki
- rozwój niskoemisyjnego miejskiego transportu zbiorowego
- ochrona powierzchni oraz odtwarzanie siedlisk cennych przyrodniczo, ochrona gatunków zwierząt zagrożonych wyginięciem, zachowanie różnorodności biologicznej oraz edukacja ekologiczna

GŁÓWNE CELE

Głównymi celami związanymi z ochroną środowiska są m.in.:

- wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
- zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami

RPO WK-P 2014-2020

OSIE ŚRODOWISKOWE

Osie w RPO WK-P 2014-2020, w ramach których głównie realizowane będą projekty z zakresu ochrony środowiska:

- Oś 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie
- Oś 4 Region przyjazny środowisku

OŚ 3 RPO WK-P

Priorytety inwestycyjne OSI 3 (Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie) to:

- 4.1. Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych
- 4.2. Promowanie efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach
- 4.3. Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym
- 4.5. Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu

OŚ 3 RPO WK-P

W ramach czterech priorytetów OSI 3 finansowane będą działania takie jak m.in.:

- inwestycje w infrastrukturę służącą do produkcji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych; inwestycje związane z budową i modernizacją sieci elektroenergetycznych dedykowanych przyłączeniu nowych jednostek wytwórczych energii z OZE do sieci krajowej; inwestycje w instalacje służące dystrybucji ciepła pochodzącego z OZE; inwestycje w zakłady wytwarzające urządzenia OZE; instalacje do produkcji biokomponentów i biopaliw
- systemy zarządzania energią i jej jakością w przedsiębiorstwach; instalacje i urządzenia techniczne służące poprawie efektywności energetycznej, a także zmierzające ku temu zmiany procesów technologicznych w przedsiębiorstwach; nowoczesne, energooszczędne technologie; audyty energetyczne/audyty efektywności energetycznej; wykorzystanie OZE przez przedsiębiorstwa

OŚ 3 RPO WK-P

- przeprowadzenie audytu energetycznego, kompleksowa modernizacja energetyczna wraz z wykorzystaniem instalacji OZE i wymianą źródeł ciepła w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym
- wyposażenie w nowy, przyjazny dla środowiska tabor komunikacji miejskiej; działania z zakresu integracji różnych form transportu zbiorowego funkcjonujących na terenach miejskich i podmiejskich; polityka parkingowa, ułatwianie podróży multimodalnych („park&ride” i „bike&ride”); priorytetyzacja ruchu pieszego i rowerowego (budowa i rozwój tras rowerowych oraz systemów rowerów publicznych/miejskich); energooszczędne oświetlenie uliczne; budownictwo niskoenergetyczne i pasywne
- uzupełniająco przewiduje się działania informacyjno-edukacyjne

OŚ 3 RPO WK-P

Potencjalni beneficjenci/grupy docelowe m.in.:

- jst
- przedsiębiorcy
- organizacje pozarządowe (PI 4.1, PI 4.3)
- spółdzielnie mieszkaniowe oraz wspólnoty mieszkaniowe (PI 4.3)
- kościoły i związki wyznaniowe (PI 4.3)
- administracja rządowa
- podmioty działające w oparciu o umowę o partnerstwie publiczno – prywatnym

OŚ 4 RPO WK-P

Priorytety inwestycyjne OSI 4 (Region przyjazny środowisku) to:

- 6.1. Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie
- 6.2. Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie
- 6.3. Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego
- 6.4. Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochronę i rekultywację gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę

OŚ 4 RPO WK-P

W ramach czterech priorytetów OSI 4 finansowane będą działania takie jak m.in.:

- kompleksowe inwestycje mające na celu zastąpienie składowania odpadów innymi metodami ich zagospodarowania (systemy selektywnej zbiórki, segregacji i recyklingu)
- wyposażenie w odpowiednie systemy odbioru ścieków komunalnych; budowa oczyszczalni ścieków lub podwyższenie parametrów już istniejących oczyszczalni; wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi z oczyszczalni komunalnych; systemy indywidualnych oczyszczania ścieków na terenach zabudowy rozproszonej

OŚ 4 RPO WK-P

- działania informacyjne i promocyjne walorów środowiskowych i kulturowych regionu pod kątem komercyjnego wykorzystania dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu (np. produkt regionalny), w tym poprzez dofinansowanie działalności i rozwój centrów informacji turystycznej i kulturalnej
- przedsięwzięcia zwiększające potencjał przyrodniczy regionu poprzez działania bezpośrednio związane z ochroną siedlisk i gatunków; wsparcie centrów ochrony różnorodności biologicznej oraz ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej; inwestycje zabezpieczające obszary cenne przyrodniczo przed nadmierną i niekontrolowaną presją turystów; inwentaryzacja przyrodnicza; tworzenie planów ochrony dla obszarów chronionych; działania informacyjno-edukacyjne

OŚ 4 RPO WK-P

Potencjalni beneficjenci/grupy docelowe m.in.:

- jst
- przedsiębiorcy
- organizacje pozarządowe (PI 6.3, PI 6.4)

SZERZEJ + SPRAWNIEJ = EFEKTYWNIEJ

Dla sprawniejszego wykorzystania założonych środków i realizacji określonych wskaźników należałoby zwrócić uwagę na dwa aspekty:

1. Jakościowy – dotyczący szerszych działań okołoinwestycyjnych i okołoinfrastrukturalnych, towarzyszący tym działaniom i zwiększający ich efekt:

- szerokie działania informacyjno-edukacyjne, podnoszące świadomość mieszkańców w zakresie oszczędności i poszanowania energii, służące zwiększeniu odpowiedzialności społecznej za jakość środowiska naturalnego
- inwentaryzacja województwa pod względem wykorzystania OZE (wskazanie obszarów o dogodnych warunkach i potencjale w zakresie korzystania z odnawialnych źródeł energii) z uwzględnieniem obszarów cennych przyrodniczo

SZERZEJ + SPRAWNIEJ = EFEKTYWNIEJ

- utworzenie klastra OZE jako narzędzia napędzania popytu i podaży w tej branży
- zapewnienie odpowiedniej partycypacji partnerów społecznych w działaniach dotyczących ochrony środowiska i efektywności energetycznej, zwłaszcza tych miękkich (działania edukacyjne, kampanie informacyjne)
- zapewnienie odpowiednich środków na wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w sektorze mieszkaniowym – bezpośrednia korzyść dla „zwykłych” mieszkańców i dodana wartość edukacyjna
- stworzenie w kryteriach wyboru projektów preferencyjnych zapisów dotyczących podmiotów korzystających z odnawialnych źródeł energii

SZERZEJ + SPRAWNIEJ = EFEKTYWNIEJ

2. Techniczny – dotyczący jasno zdefiniowanych i przejrzystych wytycznych w zakresie aplikowania o środki i uproszczenie dokumentacji:

- ogłaszanie konkursów wraz kompletną dokumentacją konkursową i interpretacjami dotyczącymi jej zapisów, w tym jasno zdefiniowane kryteria wyboru projektów
- odpowiedni i adekwatny dobór wskaźników dla realizacji projektów
- precyzyjna lista załączników do projektu
- jasno zdefiniowane i nieskomplikowane wytyczne dotyczące sporządzania ewentualnych audytów energetycznych, audytów efektywności ekologicznej
- odpowiednie terminy na ocenę wniosków
- utrzymanie dogodnego systemu zaliczkowania

Dziękujemy za uwagę

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU
WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, ul. Sławkowska 12, 31-014 Kraków

